

ردیف	محل مهر یا امضاء مدیر	سؤالات
۱	از دو بسته‌ی A و B دانش‌آموزان عزیز فقط به سوالات یک بسته پاسخ دهید. <b>بسته‌ی A: (۵ نمره)</b> ۱- قلمرو و هدف علم تاریخ را بیان کنید. ۲- به گفته‌ی شهید مطهری از نظر قرآن، تاریخ بشر و تحولات آن بر طبق چه اصولی صورت می‌گیرد؟ توضیح دهید. ۳- چرا زمان و مکان دو رکن علم تاریخ به شمار می‌روند؟ ۴- رابطه‌ی باستان‌شناسی و تاریخ را بیان کنید. ۵- موضوع و هدف علم باستان‌شناسی چیست؟	۱
۱	<b>بسته‌ی B: (۵ نمره)</b> ۱- ابداع کشاورزی چه پیامدهای مهمی برای بشر داشت؟ (دو مورد) ۲- بودا از چهار حقیقت عالی سخن به میان آورد. آنها را بیان کنید. ۳- بیشتر مورخان و استوپره‌شناسان چه عقیده‌ای در مورد افسانه‌ها دارند؟ ۴- نتیجه‌ی خوانده شدن خط میخی توسط سر هنری راولینسون چه بود؟ ۵- هنر معماری در دوره‌ی تمدن ایلام را توضیح دهید.	۱
۱	صحیح و غلط بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید. ۱- علفزارهای واقع در شمال غرب فلات ایران و جنوب روسیه محل سکونت اقوام هند و اروپایی بود. صحیح <input type="checkbox"/> غلط <input type="checkbox"/> ۲- پوست قلمرو اشکانیان در زمان مهرداد یکم به نهایت خود رسید. صحیح <input type="checkbox"/> غلط <input type="checkbox"/> ۲ ۳- پادشاهان هخامنشی به‌ویژه داریوش دوم ادعا می‌کردند که به خواست اهوره‌مزدا به مقام پادشاهی دست یافته‌اند. صحیح <input type="checkbox"/> غلط <input type="checkbox"/> ۴- در دوران ساسانیان، موبدان زرتشتی، مدافعان نابرابری اجتماعی و امتیازات طبقه‌ی حاکم بود. صحیح <input type="checkbox"/> غلط <input type="checkbox"/>	۲
۱	جاهای خالی عبارت‌های زیر را کامل کنید. ۱- نخستین بار در ..... به مادی‌ها اشاره شده است. ۲- قباد در آغاز زمامداری خود با هدف ..... به حمایت از مزدک برخاست. ۳- اعضای سپاه جاویدان از میان ..... انتخاب می‌شد. ۴- جشن نوروز به ..... پادشاه افسانه‌ای ایران نسبت داده می‌شود.	۳
۱	گزینه‌ی صحیح را انتخاب کنید. الف- هخامنشیان واحدهای وزن و اندازه گیری کدام اقوام را حفظ کردند? (۱) ایلامیان (۲) آشوریان (۳) سومریان ب- کدام گزینه از تعالیم زرتشت <u>نمی‌باشد</u> ? (۱) نکوهش کشtar و قربانی کردن حیوانات (۲) پیروی از مینوی نیک (۳) تأکید بر یگانگی و پرستش اهوره‌مزدا	۴
	ادامه سوالات در صفحه بعد	

		<p>پ- شاعران و موسیقی دانان دوره‌گرد دوره‌ی اشکانی را چه می‌نامند؟</p> <p>۱) خنیاگر ۲) رامشگر ۳) گوسان</p>			
		<p>ت- کدام گزینه از آثار دوره‌ی ساسانی <u>نمی‌باشد</u>؟</p> <p>۱) کاخ اردشیر ۲) کاخ الحضر ۳) کاخ تیسفون</p>			
		موارد ستون سمت راست را به موارد سمت چپ متصل کنید.			
۱	<table border="1"> <tr> <td>           الف) ماد            ب) ساسانی            پ) اشکانی            ت) سلوکیان            ث) هخامنشیان         </td><td>           ۱- در این دوره برای تشویق کشاورزان برای آبادانی زمین‌های بایر تا پنج نسل از پرداخت مالیات معاف می‌شدند.            ۲- جاده‌ی ابریشم در این دوره گشایش یافت.            ۳- در این دوران تجارت اشیای تجملی، جای کالاهای ارزان قیمت را گرفت.            ۴- سکه‌های نقره و مسی در این دوران در مبادلات تجاری در منطقه وسیعی به کار می‌رفت.         </td><td>۵</td></tr> </table>	الف) ماد ب) ساسانی پ) اشکانی ت) سلوکیان ث) هخامنشیان	۱- در این دوره برای تشویق کشاورزان برای آبادانی زمین‌های بایر تا پنج نسل از پرداخت مالیات معاف می‌شدند. ۲- جاده‌ی ابریشم در این دوره گشایش یافت. ۳- در این دوران تجارت اشیای تجملی، جای کالاهای ارزان قیمت را گرفت. ۴- سکه‌های نقره و مسی در این دوران در مبادلات تجاری در منطقه وسیعی به کار می‌رفت.	۵	
الف) ماد ب) ساسانی پ) اشکانی ت) سلوکیان ث) هخامنشیان	۱- در این دوره برای تشویق کشاورزان برای آبادانی زمین‌های بایر تا پنج نسل از پرداخت مالیات معاف می‌شدند. ۲- جاده‌ی ابریشم در این دوره گشایش یافت. ۳- در این دوران تجارت اشیای تجملی، جای کالاهای ارزان قیمت را گرفت. ۴- سکه‌های نقره و مسی در این دوران در مبادلات تجاری در منطقه وسیعی به کار می‌رفت.	۵			
۰.۵		به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.			
۰.۵		۱- واژه‌ی آریایی به چه معناست؟			
۰.۵		۲- پس از جنگ حران، اشکانیان و رومیان بارها بر سر چه مناطقی با هم جنگیدند؟			
۰.۵		۳- از جمله ابتکارات نظامی ساسانیان چه بود؟			
۰.۵	۶	۴- خانواده‌ی گستردگی در دوره‌ی هخامنشیان تحت تأثیر چه عواملی به تدریج کوچک شد؟			
۰.۵		۵- زرتشت با کدام آداب نیایش رایج در جامعه خود مخالف بود؟			
۰.۵		۶- مردم کدام قسمت از ایران به زبان ایلامی سخن می‌گفتند؟			
۰.۵		۷- هنر گچ‌کاری در چه دوره‌ای رواج یافت و در کدام بنایها به نهایت ظرافت رسید؟			
۰.۵		۸- هنر مادی متکی بر تجربیات و دستاوردهای هنری چه کسانی بود؟			
۱		به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.			
۱		۱- کورش مدتی پس از به قدرت رسیدن دست به چه اقدامی زد و نتیجه‌ی آن چه بود؟			
۱		۲- چه عواملی به بروز حرکت‌های استقلال طلبی در مناطق شرقی سلوکیان کمک کرد؟			
۱	۷	۳- هووخشتر در زمینه‌ی نظامی چه اقداماتی انجام داد؟			
۱		۴- به طور کلی جامعه‌ی ایران در دوره‌ی اشکانیان شامل چه گروه‌هایی بود؟ توضیح دهید.			
۱		۵- واستریوشان سالار چه کسانی بودند و چه وظایفی داشتند؟			
۱		۶- ارزش دانش در کتاب اوستا چگونه ارزیابی شده است؟			
۱		۷- شهر هگمتانه به چه شکلی ساخته شده بود؟ چرا؟			

جمع بارم: ۲۰ نمره

باید خادل آرام می‌کرید و مطمئن باشد به شاگرد خواهد کرد.



ردیف	راهنمای تصحیح	صفحه: .....	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	بسته A		<p>۱- هدف علم تاریخ شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته است ۵/۰ که شامل تمامی جنبه‌های فکری، مذهبی، سیاسی، نظامی، اقتصادی، علمی، حقوقی و هنری می‌شود (۰/۵).</p> <p>۲- بر طبق یک سلسله سنن و نوامیس صورت می‌گیرد (۰/۲۵) و عزت‌ها، ذلت‌ها، موفقیت‌ها و شکست‌ها، خوشبختی‌ها و بدبختی‌های تاریخی حساب‌های منظم دارد (۰/۲۵) و با شناختن آن حساب‌ها و قانون‌ها می‌توان تاریخ حاضر را تحت فرمان در آورد (۰/۲۵) و به سود سعادت خود و مردم از آن بهره‌گیری کرد (۰/۰).</p> <p>۳- رویدادهای تاریخی را بدون آگاهی از زمان آنها، نمی‌توان به درک منطقی و درستی از تاریخ دست یافت (۰/۵) و در مورد مکان این است که همه وقایع و تحولات تاریخی در بستر مکان و محیط رخ می‌دهند (۰/۵).</p> <p>۴- باستان‌شناسان از نوشه‌های مورخان برای شناسایی، کشف و مطالعه آثار و مکان‌های باستانی بهره می‌برند (۰/۵) و از سوی دیگر نتایج کاوش‌های باستان‌شناسان، منبع ارزشمندی برای تحقیقات مورخان به شمار می‌رود (۰/۵).</p> <p>۵- باستان‌شناسی علمی است که آثار باستانی و تاریخی را به منظور شناخت فرهنگ و شیوه زندگی انسان‌ها و جوامع گذشته، مطالعه و بررسی می‌کند (۱).</p>
۲	بسته B		<p>۱- دست برداشتن از دوره‌گردی به منظور کاشت، داشت و برداشت محصول و ایجاد نخستین روستاهای -ایجاد مشاغل جدید مانند ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی به دلیل تولید اضافه بر نیاز - گسترش دادوستد میان روستاهای دور و نزدیک به دلیل مازاد بر تولید (دو مورد کافی است هر مورد ۰/۵).</p> <p>۲- (۱) زندگی سراسر رنج و درد بی‌پایان است (۰/۰)، (۲) سرچشمۀ این دردها، آرزوها و خواستن است (۰/۲۵)، (۳) تنها با رسیدن به نیروانا می‌توان بر آرزو و خواستن غلبه کرد (۰/۰)، (۴) از هشت راه مقدس می‌توان به نیروانا رسید (۰/۲۵).</p> <p>۳- بر این عقیده هستند که افسانه‌ها بر اساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده‌اند (۰/۵) اما با گذشت زمان تغییر کرده و به شکل افسانه و اسطوره درآمده‌اند (۰/۰).</p> <p>۴- با خوانده شدن خط میخی، علاقه اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران بیشتر شد (۰/۲۵) و دولت فرانسه اجازه حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در سرتاسر ایران به دست آورد (۰/۰) پس از آن بود که باستان‌شناسان از فرانسه به ایران آمدند (۰/۰) و در محوطه باستانی شوش به حفاری و کاوش مشغول شدند (۰/۰).</p> <p>۵- معماری پیشرفته چشمگیری کرد و استفاده از آجر در ساختن بنای رایج شد (۰/۵) معبد چغازنبیل در نزدیکی شهر شوش شاهکار معماری آن دوره به شمار می‌رود که از خشت خام در چند طبقه با روکشی از آجر نوشته‌ها و آجرهای لعاب‌دار ساخته شده است (۰/۵).</p>
۳		۱- نادرست (۰/۰)، ۲- نادرست (۰/۰)، ۳- نادرست (۰/۰)، ۴- درست (۰/۰)	
۴		۱- سالنامه شاهان آشوری (۰/۰)، ۲- کاستن از قدست اشراف، نجبا و موبدان (۰/۰)، ۳- جوانان برومند پارسی (۰/۰)، ۴- جمشید (۰/۰)	
۵		۱- گزینه ۱ (۰/۰)، ۲- گزینه ۴ (۰/۰)، ۳- گزینه ۳ (۰/۰)، ۴- گزینه ۲ (۰/۰)	
۶		۱- ث (۰/۰)، ۲- پ (۰/۰)، ۳- ت (۰/۰)، ۴- ب (۰/۰)	

<p>۶- به معنای شریف و آزاده (۰/۵)</p> <p>۷- بر سر تسلط بر ارمنستان (۰/۲۵) و مرزهای سوریه (۰/۲۵)</p> <p>۸- استفاده از فیل در جنگ‌ها (۰/۵)</p> <p>۹- عوامل اقتصادی (۰/۲۵) و اجتماعی (۰/۲۵)</p> <p>۱۰- قربانی کردن و کشتار بی‌رویه حیوانات (۰/۲۵) به ویژه گاو (۰/۲۵)</p> <p>۱۱- جنوب غربی فلات ایران (۰/۵)</p> <p>۱۲- اشکانیان (۰/۲۵) در بناهای کوه خواجه (۰/۲۵)</p> <p>۱۳- بومیان غرب فلات ایران (۰/۵)</p>
<p>۱۴- به آسیای صغیر لشکرکشی کرد (۰/۲۵) و حکومت لیدی و سایر دولت - شهرهای آنجا را شکست داد (۰/۲۵) و شهر ثروتمند سارد پایتخت لیدی (۰/۲۵) و تمامی آسیای صغیر را به تصرف خود درآورد (۰/۲۵).</p>
<p>۱۵- سلوکیان از اوایل تشکیل حکومت خود، با جانشینان اسکندر در مصر، وارد رقابت و درگیری شدند (۰/۵) از این رو عمدۀ توجه شاهان سلوکی به مناطق غربی قلمرو خودشان بود و بر متصروفات شرقی خویش نظارت و سلطه کامل نداشتند (۰/۵).</p>
<p>۱۶- او سپاه خود را به دسته‌های کمان‌داران، نیزه‌داران و سوارکاران تقسیم کرد (۰/۵) و در کنار آنان دسته‌های پشتیبانی، تدارکات و یگان‌های بارکش قرار داد (۰/۵).</p>
<p>۱۷- دو گروه حاکم و توده‌های مردم عادی بود (۰/۲۵) اعضای گروه حاکم خود به دو دسته تقسیم می‌شدند در مرتبه اول اعضای خاندان‌های شاهی (۰/۲۵) و دیگر خاندان‌های قدرتمند قدیمی بودند که مهم‌ترین مناصب سیاسی و نظامی را در اختیار داشتند (۰/۲۵) و توده مردم شامل کشاورزان، شعبانان، صاحبان حرف و صنایع و بازرگانان بودند (۰/۲۵).</p>
<p>۱۸- رئیس روستاییان و کشاورزان در دوره ساسانی به شمار می‌رفت (۰/۲۵) و علاوه بر مسئولیت گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی (۰/۲۵)، برای توسعه و ترویج آبادانی (۰/۲۵) و کشت و کار نیز کوشش می‌کرد (۰/۲۵).</p>
<p>۱۹- مطالب گوناگونی درباره دانش و بزرگداشت دانشمندان وجود دارد و در این کتاب فصلی به دانش اختصاص یافته (۰/۵) و در آن مطالبی درباره پزشکی، دامپزشکی، ستاره‌شناسی، حکمت، امور اجتماعی و حقوقی و علوم طبیعی بیان شده است (۰/۵).</p>
<p>۲۰- این شهر را به صورت دژی ساختند که از هفت قلعه تودر تو تشکیل می‌شد (۰/۵) که هر قلعه رنگ نمادین خاصی داشتند تا بتوانند با دشمنان خارجی به ویژه آشوریان مقابله کنند (۰/۵).</p>